

PRÁVO DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ

PRÁVO ZLEPŠOVATELSKÉ

*Snímky slouží k orientaci posluchačů přednášek
a k činění si poznámek.
Nenahrazují přednášky, učebnice ani cvičebnice.*

verze 1.3 (2007)

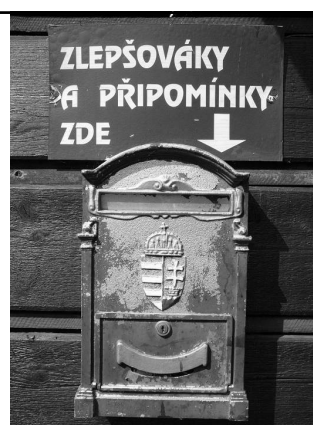
© Ivo Telec, 2006

2

TEMATICKÝ OBSAH

1. Účel
2. Pojem
3. Předmět
4. Vznik práva
5. Nabídková povinnost
6. Využívací právo zaměstnavatele

3

4

PŘÍKLAD: Právník zlepšovatel

Podnikový právník, původním vzděláním manažer, vymyslel provozní zdokonalení chodu zaměstnavatelova podniku. Spočívalo v úspoře dosavadních nákladů, a tím i ve zlepšení konkurenceschopnosti.

5

ÚČEL

- ✓ ochrana duševního vlastnictví
- ✓ ochrana hospodářského prostředí zaměstnavatele
- ✓ podpora lidské tvořivosti, zvláště technické
- ✓ podpora podnikových inovací
- ✓ zvyšování pracovní iniciativy zaměstnanců

6

ZDROJE

1. čl. 11/1-4 nebo čl. 34/1 LZPS
2. čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/92 Sb.)
3. čl. 2 viii) Smlouvy o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví (č. 69/75 Sb., ve znění č. 80/85 Sb.):
„všechna ostatní práva vztahující se k duševní činnosti v oblasti průmyslové, vědecké, literární a umělecké“
4. § 72 – 75, 85 – 86 z. č. 527/90 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích

7

Soft law:

FÚV, Zlepšovatelství. Osnova.
In: Patentový zákon a předpisy související.
Praha: FÚV 1991.

8

Z DĚJIN

■ Československo

1952	zák. o vynálezech a zlepšovacích návrzích
1957	zák. o vynálezech, objevech a zlepšovacích návrzích
1972	zák. o objevech, vynálezech, zlepšovacích návrzích a průmyslových vzorech
1990	zákon o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích

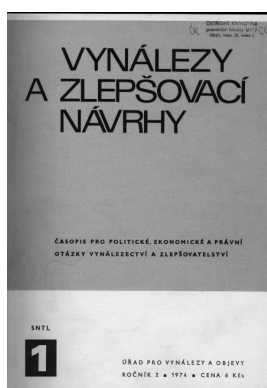
9

■ 1952 – 1990

- ✓ zlepšovatelství s politickou podporou v plánovitě (administrativně direktivním) řízení hospodářství dle sovětského vzoru
- ✓ politický kult práce
- ✓ zlepšovatelství průkaz
- ✓ podnikové útvary průmyslověprávní ochrany
- ✗ majetkové spory o odměny za využití zlepšovacích návrhů

10

11

POJEM

1. **zdokonalení známého** (*innovation*)
 - i. technické
 - ii. výrobní
 - iii. provozní
2. **řešení problémů**
 - i. bezpečnosti a ochrany zdraví při práci
 - ii. životního prostředí

s **dispozičním právem** zlepšovatele
= **pánem výsledku zlepšovatel**

12

- ☛ nutný **přesah pracovního závazku** zlepšovatele

např. podnikový právník navrhne zlepšení provozu chemické výroby

13

- ✗ **výsledek práce odevzdaný zaměstnavateli**, kupř. součást obchodního majetku zaměstnavatele či složka podniku, *např. zlepšení střešní konstrukce vytvořené konstruktérem střeš ke splnění pracovního závazku konstruovat střechy*
- ☛ **pánem výsledku zaměstnavatel**

14

- **Zlepšovací návrh netýkající se oboru práce nebo činnosti zaměstnavatele**

- ☛ bez práva zaměstnavatele na jeho nabídku

např. osobní know-how zaměstnance, jehož je pánem

15

SOUBĚHY PRÁV

- **Obsahem zlepšovacího návrhu např.:**

- ✓ počítačový program
- ✓ vědecké dílo
- ✓ literární dílo odborné
- ✓ obchodní tajemství
- ✓ důvěrná informace
- ✓ know-how

16

PODMĚT

1. zaměstnaný zlepšovatel (člověk)
2. odvozeně zaměstnavatel
3. odvozeně třetí osoba jen, nepřijme-li zaměstnavatel zaměstnancovu nabídku zlepšovacího návrhu

17

VZNIK PRÁVA

- **Zásada neformální**
např. vyvinutím zdokonalení, vyřešením problému; srv. vznik práva autorského
- **Vyjádření výsledku ve smysly vnímatelné podobě**
např. výkresem, popisem
 - ✗ přednostní právo patentové aj.

18

HLEDISKA PŘIMĚŘENOSTI ODMĚNY ZA VYUŽÍVÁNÍ

1. **význam pro zaměstnavatele**
např. konkurenční, propagační, pro dobré jméno
2. **přínos pro zaměstnavatele**
např. úspora energie, snížení jiných nákladů, rozšíření sortimentu zboží, zvýšení bezpečnosti práce, zlepšení životního prostředí na pracovišti
3. **náklady zaměstnavatele na zavedení**
4. jiné

25

- **Odborné posouzení přiměřenosti výše odměny a jejího propočtu (kalkulace)**

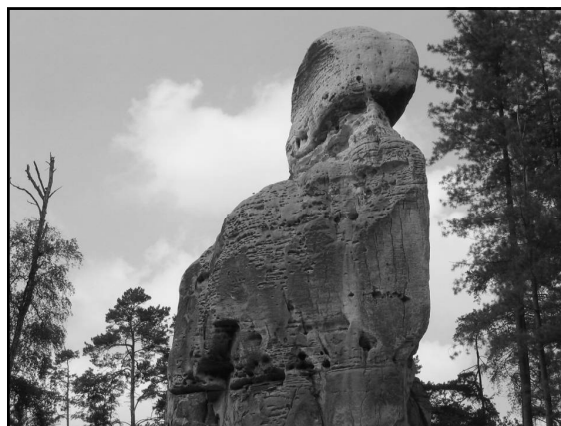
1. odborníkem
2. znalcem z oboru ekonomika, odvětví ceny a odhady, specializace oceňování nehmotného majetku

26

SMLOUVY

1. **licenční s legálním právem**
zaměstnavatele na licenci k vyžívání zlepšovacích návrhů týkajících se jeho oboru práce nebo činnosti
2. **převodní bez legálního práva**
zaměstnavatele na převod
3. jiné, *např. leasingová*

27

LITERATURA

FÚV, Zlepšovatelství. Osnova. In: Patentový zákon a předpisy související. Praha 1991.
Ježek, Patentový zákon. Zákon o užitných vzorech. Komentář. Praha 1998.
Muriň, Priemyselné práva a právo vynáleziteľov. Bratislava 2004.
Pitra, Ochrana průmyslového vlastnictví. Praha 1992/1.
Vojčík, Právo priemyselného vlastníctva. Bratislava 1998.
Vyparina, Inovácie pre podnikateľov. Bratislava 2000.
Telec, Tvůrčí práva duševního vlastnictví. Brno 1994.

29

CVIČENÍ

Telec/Rakovský/Tomančáková/Jabůrková, Praktikum občanského práva. Olomouc 2005.

30

